

**JUAN JOSE IBARRETXE
LEHENDAKARIAREN BISITA
EUSKALTZAINDIKO EGOITZARA**

Bilbo, egoitza, 1999-XII-30

JUAN JOSE IBARRETXE LEHENDAKARIAREN BISITA EGOITZARA

1999-XII-30

*Jean Haritschelhar,
euskaltzainburua*

Lehendakari jauna,
Agintari anderea,
Euskaltzainkideak,
Euskaltzaindiko langileak,
Prentsako jaun andreak,

Pozten nau, Lehendakari jauna, zu hemen ikusteak. Uste dut lehen aldi-
kotz sartzen zarela etxe hontan eta, beraz, ongi etorri berezi bat eskaintzen di-
zut, bihotz bihotzez.

Etxe hau ez da Euskaltzaindiarena, baina bai Euskaltzaindiaren egoitza, Bizkaiko foru-aldundiak erosia, Makua jauna zela orduan diputatu nagusi. Egia erran, etxe hau izana zen joan den mendean Bizkaiko diputazioa eta gero ber-
tze esku batzuetara joanik, hotela lehenik —Hotel Excelsior uste dut izan zela— bankua gero Banco Bilbao. Pentsatzen dut Makua jaunak bazakikeela zer elgarrizketa izan zen Jose Antonio Agirre lehendakari eta Resurrección María de Azkue euskaltzainburuaren artean gerla garaian.

Ikusiz non kokatua zen Euskaltzaindia Ribera 6-eko etxean erran zion le-
hendakariak euskaltzainburuari gerla irabazi bezain laster Eusko Jaurlaritzak ezarriko zuela Euskaltzaindia behar zen eta merezi zuen tokian.

Gerla galdurik, nehor ez zen Euskaltzaindiaren egoitzaz axolatu, nahiz Bizkaiko diputazioa harremanetan sartu zen Azkue-rekin 1941-ean. Nihaurek ezagutu dut Euskaltzaindia toki askotan: Ribera 6-ko etxean lehenik, Arbieta 3-ko etxean eta El Cano 5-eko etxean gero, Bizkaiko foru-aldundiari esker. Azkenik Jose Antonio Agirre lehendakariak hitzemaña, Makua jaunak, Biz-
kaiko diputatu nagusi zelarrik, bete du lehendakariaren asmoa, hitza hitz baita euskaldunek daukaten eginbidea.

Etxea erosi, dena hustu, bost solairutan eraberritu, behar den duintasuna eman ez eta etxearen apaintzeko, juntatu zaie Bizkaiko foru-aldundiari, Eusko Jaurlaritzari, Nafarroako gobernuari eta Arabako eta Gipuzkoako foru-aldiak. Gero areto honetarik aterako garelarik ikusiko duzu, Lehendakari jauna, nola banatuak diren solairuak, lehenean administrazioa, bigarrean batzar-gela, batzorde-gelak eta euskaltzainburuaren, buruordearen, idazkariaren eta diruzainaren bulegoak, eta gero bi solairutan banatuak biblioteka eta artxibategia.

Gurekin zaudenez gero, ene eskerrik beroenak nahi dizkizut eskaini Euskaltzaindiaren izenean estrenatuko dugulakotz egun gure Akademiaren informatizatzea. Eusko Jaurlaritzari bereziki zor diogu, nahiz bertze diru laguntzak etorri diren bertze Instituzioen ganik. Lanak eginak izan dira denbora laburrez hautatua izan den Odei etxeari esker. Merezki dituzte Odei-ko arduradunek eta langileek gure txalorik beroenak.

Aro berri batean sartzen da Euskaltzaindia geroari begira jarriz informatikaren bitartez. Gaurkotzen da "intranet" sarea hedatuz ordezkarietara eta zerbitzu guzietara ; oraitkotzen da ere "internet"-i esker, mundu zabalera igortzen ahal baititu bere lanak. Ez daukitzute egun aipatu, Lehendakari jauna, jadanik aipatu baikenituen egin dizugun bisitan. Azken mende laurden honetan ez baita lo egon Euskaltzaindia, munduko ikerlari guzietan, munduko euskaltzale guzietan jakin dezakete zer den Euskaltzaindia, nola sartu den euskara batuan, zer erabaki mota hartu dituen eta abar...

Duela 450 urte baxenabartar apez batek Mosen Bernat Etxeparekoak bota zuelarik bere oihua : « *Euskara, jalgi hadi mundu guzira* » ez zuen pentsatzen, orainko tresneriarekin munduko lau hegaletara eta bortz kontinentetara hedatua izanzen zela egiazki euskararen hotsa eta mezua. Hala izanzen da hemendik goiti.

Berriz ere ongi etorri zuri, Lehendakari jauna.

JUAN JOSE IBARRETXE LEHENDAKARIAREN BISITA EUSKALTZAINDIKO EGOITZARA

1999-XII-30

*Juan Jose Ibarretxe,
Euskadiko Lehendakaria*

ARBOR ALDIZKARIRAKO KOMENTARIOA

Estatuko erakunde akadernikoei buruzko ale monografiko bat argitaratzeko *Arbor* aldizkariak aurrera eramán duen ekimena, inolako zalantzarik gabe, irakurle eta hiritar guztientzako lan baliagarri eta interes handikoa izango da.

Guiz egokia da ideia hau. Batez ere momentu hauetan, bakoitzaren jarrerara ideologikoak defendatzen direnean, nolabaiteko fundamentalismo edo esentzialismo bat nagusitzen dela ematen duelako. Ikuspuntu horretatik komenigarria da, nire ustez, kultura eta zientziaren mundutik, norbaitek azpimarratzea aniztasunak ematen dituen ondasun eta aberastasunak, gogoetan behar bezala kontrastatu eta osatu ahal izateko.

Arbor aldizkariaren ale honetan deskribatzen diren erakundeak –Andaluzia, Galizia, Katalunia, Euskadikoak– kultura eta akademia-aberastasunaren seinak dira. Elkarriketa eta elkarren arteko ulermena ezartzeko gonbitea luzatzeaz gain komunikazio eta bizikidetzarako irekita dauden nortasun anitzen baieztapena dira.

Euskadiri dagokionez, hautatu diren bi erakundeak –Euskaltzaindia eta Eusko Ikaskuntza– oso adierazgarriak dira. Biak ere, ia ehun urtekoak dira eta ontzat ematen dituzte euskal kultura eta hizkuntzaren interes eta bizkortasuna. Era berean, euskaltasuna ulertzeko modu bat islatzen dute, hizkuntza eta kultura badituen erkidego baten inguruko terminoetan; horrela, posible zaigu lurralde guztietako euskaldunoi hitz egin, helburuak partitu, elkarrekin ulertu eta egitea.

Ez da harritzekoa bi erakunde horiek hain denbora luzean bizirik irautea eta, lozorro eta ahulezian denbora asko eman ondoren, jatorrizko zentzua eta bizitasuna berreskuratzea. Euskal Herri osoko euskaldun guztiok antzematen

dugu gure izaera eta bietan elkar aurkitzen dugu, hain sakonak diren koiunturaren araberako zatiketa eta desadostasunen gainetik.

Arbor aldizkariak emaitza egokia eta, are gehiago, beharrezkoa egin du. Horregati, bertan azaltzen diren bi euskal erakundeak animatu behar dira, lanean jarrai dezaten, horrela, milaka urteko hizkuntza eta kulturaren inguru euskaldun guztien arteko loturak indartu eta sendotzeko.

COMENTARIO PARA LA REVISTA *ARBOR*

La iniciativa tomada por la revista *Arbor* para editar un número monográfico dedicado a las instituciones académicas del Estado es, sin duda, un trabajo que será de utilidad y de interés para sus lectores y, por extensión, para el resto de los ciudadanos.

Es una idea oportuna. Vivimos inmersos en un ambiente en el que parece primar un cierto fundamentalismo o un cierto esencialismo en la defensa de las respectivas posiciones ideológicas de cada uno. Resulta, desde este punto de vista, conveniente que alguien destaque, desde la cultura y la ciencia, la riqueza que aporta la diversidad entendida como una forma de contrastar y complementar el pensamiento.

Las instituciones que en este número de *Arbor* se describen –andaluzas, gallegas, catalanas, vascas– son un signo de riqueza cultural y académica, una invitación al diálogo y a la comprensión, una afirmación de identidades plurales abiertas a la comunicación mutua y a la convivencia.

Por lo que a Euskadi respecta, las dos instituciones elegidas –Euskaltzaindia y Eusko Ikaskuntza– son especialmente significativas. Ambas, casi centenarias, son el exponente de la pujanza y del interés que suscita la cultura y la lengua vasca. Reflejan, además, un modo de entender la vasquidad en unos términos –de comunidad lingüística y cultural– en los que los vascos de todos los territorios podemos dialogar, compartir objetivos, comprendernos y colaborar.

No es extraño que hayan pervivido tanto tiempo y que hoy, tras largo tiempo de letargo y languidecimiento, vuelvan a recobrar su original sentido y vitalidad. Por ellas nos reconocemos y nos encontramos todos los vascos de toda Euskal Herria, por encima de otras divisiones y desencuentros más coyunturales y, a las apariencias, menos profundos.

La revista *Arbor* ha llevado a cabo una aportación oportuna y hasta necesaria. Por ello no cabe más que animar a las dos instituciones vascas a profundizar en su labor y trabajo para fortalecer la vinculación de todos los vascos en torno a la lengua y cultura milenarias.

JUAN JOSE IBARRETXE Lehendakariaren bisita. Kronika

1999.eko abenduaren 30ean, eguerdiko 12etan, Euskaltzaindiaren egoitzara etorri da Juan Jose Ibarretxe Euskal Autonomia Erkidegoko Lehendakari jauna.

Foru kaleko sarreran itxoitzen egon dira Euskaltzaindiaren Zuzendaritza-koak eta Josune Ariztondo Eusko Jaurlaritzako Hizkuntza Politikarako sailburordea.

Beheko batzar aretora pasatu eta Jean Haritschelhar euskaltzainburuak ongi etorria ematen dio.

Jarraian, Lehendakariak hitzaldi labur bat egiten du, euskaraz lehenbizi, gaztelaniaz gero eta, berriz ere, euskaraz amaitzen du.

Aretoan, ezkerrean, jartzen dira Henrike Knörr euskaltzainburordea, Patxi Goenaga idazkaria, Jose Antonio Arana Martija diruzaina, Jose Luis Lizundia idazkariorde-kudeatzailea, Josune Ariztondo Hizkuntza Politikarako sailburordea, *Odeiko* Vicente Berriocanal, Paco Diaz de Zerio, Iñaki Iza eta Jose Manuel Lazkano. Eskuinaldean, Euskaltzaindiko egoitzan egun horretan lanean daudenak. Baita kazetari eta argazkilari andana bat ere.

Jarraian, egoitzako lehen solairutik, bulego solairutik, alegia, jotzen du bigarren solairura, batzar gelan Euskaltzaindiaren informatika ezarpenaren berri ematen zaiolarik. Horretarako Patxi Goenaga idazkariak *Web*-gune eta zenbaiten agerpen laburra, *Deitura Izendegia* eta beste erakusten ditu.

Jean Haritschelhar euskaltzainburuak Ibarretxe Lehendakariari eskaintzen dio ohorezko liburuan sina dezan, beronek testu hau jartzen duelarik:

*Kristau aroa baino lehen mintzatua
mendez mende iraun duen hizkuntza bakartua
Europa anitzean ez dadila izan baztertua
baizik eta mende eta milurte berrian biziberritua.*

Ondoren, Lehendakaria, Zuzendaritzarekin batera, Azkue Bibliotekara igotzen da. Bertan, Pruden Gartzia Isasti zuzendariak, xehetasunak ematen dizkio.

Eta honenbestez amaitzen da bisita.